

Mojca Žagar Karer¹

Terminologija, terminološki viri in terminološko svetovanje

Terminology, Terminological Resources and Terminological Counseling

IZVLEČEK

KLJUČNE BESEDE: terminologija, terminološki viri, terminološki uporabniki, terminološko svetovanje, terminološka načela, medicinska terminologija

Terminologija je zelo pomembna za uspešno strokovno sporazumevanje. Da bi bila čim bolj urejena in usklajena, je priporočljivo sodelovanje področnih strokovnjakov, ki so primarni uporabniki terminologije, in jezikoslovcev, ki so specializirani za terminologijo. Zato je pomembno, da so strokovnjaki seznanjeni z osnovami terminologije in znanjem, kako priti do verodostojnih terminoloških virov. Prav tako je pomembno, da strokovnjaki poznajo razlike med terminološkimi viri in splošnimi slovarskimi viri, kot sta npr. Slovar slovenskega knjižnega jezika 2 ali Slovenski pravopis iz leta 2001. V prispevku sta predstavljena normativnost in terminološki dogovor, obravnavana pa so tudi terminološka načela, ki lahko pomagajo pri izbiri najustrežnejšega termina. V sklepnem delu je predstavljena tudi Terminološka svetovalnica, ki od leta 2013 deluje na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in je namenjena strokovnjakom s terminološkimi problemi.

ABSTRACT

KEY WORDS: terminology, terminological resources, terminology users, terminological counselling, terminological principles, medical terminology

Terminology is very important for successful professional communication. To keep terminology as orderly and harmonized as possible, it is advisable to involve subject field experts who are primarily users of terminology and linguists who specialize in terminology. Therefore, it is important that experts are familiar with the basics of terminology and know how to access credible terminological resources. It is also important that experts know the differences between terminological sources and general dictionary resources, such as Slovar slovenskega knjižnega jezika 2 or Slovenski pravopis 2001. The article introduces normativity and terminological agreement, as well as terminological principles that can help in choosing the most appropriate term. At the end, the Terminology Counselling Service, which has been operating at the ZRC SAZU Fran Ramovš Institute for the Slovenian Language since 2013 and is aimed at experts with terminological problems, is also presented.

¹ Doc. dr. Mojca Žagar Karer, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Novi trg 2, 1000 Ljubljana; mojca.zagar@zrc-sazu.si

UVOD

Hepatitis, levkoeritroblastoza, pilorus, ulkus ...

Brez poznavanja medicinske terminologije bi bilo sporazumevanje o strokovnih temah tako rekoč nemogoče. Seveda bi lahko pojem vsakič znova definirali ali natančno opisali – namesto *ulkus* bi lahko recimo vsakič rekli »površinski manjek tkiva na koži ali sluznici, ki nastane zaradi bolezenskega procesa na površini ali pod njo« –, a verjetno se strinjamo, da bi bilo takšno sporazumevanje izjemno zapleteno. Zato potrebujemo termine, ki so jezikovne reprezentacije pojmov. Vsebina pojmov je strokovnjakom sicer znana, a da bi bilo strokovno sporazumevanje vsaj približno funkcionalno, je treba pojme, ki so kognitivne enote, označiti z jezikovnimi sredstvi. S tem, kako najti optimalno poimenovanje (tj. termin) za pojem, se ukvarja terminološka veda. Skrbi tudi za opis terminologije, ki je predstavljen v različnih terminoloških virih.

Namen tega prispevka je predstaviti osnove terminološke vede in glavne terminološke vire, ki so dostopni za slovenščino. Poudariti želimo razliko med terminološkimi viri in splošnimi slovarskimi viri, kot sta npr. Slovar slovenskega knjižnega jezika 2 (SSKJ2) ali Slovenski pravopis iz leta 2001. Poleg tega želimo bralca seznaniti s terminološkimi načeli in predstaviti Terminološko svetovalnico, ki deluje na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), in na katero se lahko strokovnjaki obrnejo, če so v terminološki dilemi.

TERMINOLOGIJA: ZAKAJ IN ZA KOGA?

Terminologija je bistveni del vsakega strokovnega jezika, pri čemer je zelo pomembno, da je urejena in usklajena. Ni si težko predstavljati situacij, ko je nedvoumno strokovno sporazumevanje življenjskega pomena. Če sedimo na letalu, si gotovo želimo, da pilot in kontrolor letenja ne upora-

bljata nejasnih in približnih izrazov, ampak terminologijo, ki je popolnoma jasna in jo oba popolnoma razumeta. Ker so varnostne zahteve v letalskem prometu zelo visoke, ni nenavadno, da je prav letalska terminologija ena od najbolj standardiziranih. Seveda si lahko predstavljamo tudi stanje v operacijski dvorani, ko bi npr. kirurg in anesteziolog med operacijo uporabljala različno terminologijo, pri čemer bi lahko prišlo do komunikacijskih šumov. Takšna situacija bi bila lahko za bolnika tudi usodna.

Poleg tega ima neusklajena terminologija lahko tudi finančne posledice, zato se v mnogih (zlasti večjih) podjetjih intenzivno ukvarjajo s terminologijo – ni namreč nepomembno, katere termine uporabljajo inženirji v razvojnem oddelku, zaposleni v marketinškem oddelku in delavci v proizvodnji. Podobno je na enem mestu zbrana in urejena terminologija pomembna npr. v prevajalskih agencijah, saj lahko take terminološke zbirke prevode pohitrijo in izrazito izboljšajo njihovo kakovost.

Pomembno je, da se zavedamo, da obstaja več skupin uporabnikov terminologije. Primarni uporabniki so gotovo področni strokovnjaki, npr. strokovnjaki za fiziko, kemijo, farmacijo, medicino. Pomembna značilnost te skupine strokovnjakov v primerjavi z drugimi je, da strokovnjaki poznajo pojmovni sistem stroke, ki so ga usvojili v času izobraževalnega procesa (1, 2). Področni strokovnjaki terminologijo uporabljajo za medsebojno sporazumevanje, pa tudi pri pisanju strokovnih in znanstvenih prispevkov, na predavanjih, pri praktičnem strokovnem delu itd. Pogosto si želijo, da bi med več različnimi termini za isti pojem izbrali enega, saj bi bilo sporazumevanje tako lažje in bolj nedvoumno.

Druga velika skupina uporabnikov terminologije so prevajalci, ki terminologijo za svoje potrebe tipično urejajo v velikih prevajalskih bazah. Taka je recimo Interaktivna terminologija za Evropo (angl. *Interactive terminology for Europe*, IATE), ki jo upora-

bljajo prevajalci na institucijah Evropske unije (EU). Za razliko od področnih strokovnjakov prevajalci praviloma ne poznajo pojmovnega sistema stroke, zato so kakovostni in strokovno zanesljivi terminološki viri tudi zanje ključnega pomena.

S terminologijo se lahko srečajo tudi drugi uporabniki jezika, npr. lektorji pri lektoriranju strokovnih besedil, novinarji, ki pripravljajo novinarski prispevek o kakšni strokovni temi, in nenazadnje katerikoli jezikovni uporabnik, ki se v različnih kontekstih sreča s kakšno strokovno temo. Posameznik je lahko recimo strokovnjak za sociologijo, a bo na pregledu pri zdravniku prišel v stik z medicinsko terminologijo. Prav tako bo recimo zdravnik pri gradnji hiše prišel v stik z gradbeniško terminologijo.

V množičnih medijih pa lahko v stik s posameznimi besedami, ki so prišle iz terminologije, pride tako rekoč kdorkoli. Prehod terminov v splošni jezik v jezikoslovju imenujemo determinologizacija (3, 4). Ta se pogosto zgodi v času izjemnih zunajjezikovnih dogodkov (npr. naravne nesreče, epidemije; *cunami*, *koronavirus*) ali pa je posledica družbe znanja, v kateri tudi v splošnem jeziku pogosto uporabljamo besede, ki so primarno termini. Najpogostejše v splošni jezik prehajajo termini s področja računalništva, ekonomije, ekologije, pa tudi recimo medicine (*strežnik*, *inflacija*, *ogljikni odtis*, *bulimija*) (5). Pri prehodu v splošni jezik termini izgubijo stik s pojmovnim sistemom stroke, zato je v takih primerih potrebna posebna previdnost. Nikakor namreč ni samoumevno, da nestrokovnjaki pojem tudi dobro razumejo, kar lahko povzroči kratke stike pri sporazumevanju.

TERMINOLOŠKI VIRI

Poleg terminoloških slovarjev v knjižni obliki za slovenščino obstaja veliko spletnih terminoloških virov, med katerimi so tako večja terminološka spletišča kot tudi manjši slovarji, ki jih je mogoče najti na različnih mestih na spletu (6). Na kratko bomo

opisali nekaj najpomembnejših slovenskih spletnih terminoloških virov. Vsi so prosto dostopni, kar pomeni, da jih lahko uporabniki uporabljajo zastonj in tudi registracija praviloma ni potrebna.

Terminologišče (<<https://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce/>>) je spletno mesto Terminološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, ki je začelo delovati leta 2013. Namenjeno je predvsem strokovnjakom, saj ob 15 terminoloških slovarjih, ki so izšli v Terminološki sekciji po letu 2000, vsebuje tudi terminološko svetovalnico. Slovarji v Terminološki sekciji nastajajo na podlagi pojmovnega pristopa, kar pomeni, da nastajajo v sodelovanju med jezikoslovci in področnimi strokovnjaki ter upoštevajo pojmovni sistem stroke (7). Za uporabo teh slovarjev je predvideno strokovno predznanje. Po slovarjih na Terminologišču išče tudi portal Fran (8).

Pomemben terminološki vir je tudi slovarski portal Termania (<<https://www.termania.net/>>), ki ga je zasnovalo podjetje Amebis (9). Ime portala je morda nekoliko neposrečeno, saj večina slovarskih virov na portalu ni terminoloških, ampak gre za splošne, tj. dvojezične, narečne in druge slovarje. Kljub temu pa portal vsebuje tudi veliko terminoloških virov, med drugim obsežen Slovenski medicinski slovar, ki ima v času pisanja tega prispevka že več kot 46.000 iztočnic.

Omenimo tudi dve prevajalski terminološki zbirki. Evroterm (<<https://evroterm.vlada.si/>>) obsega več različnih strokovnih področij, nastajati pa je začel leta 1998 v Sektorju za prevajanje Službe Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve (SVEZ) med pripravljanjem slovenske različice pravnih predpisov EU, s čimer so sestavljavci želeli doseči poenotenje terminologije v pravnih predpisih. Na spletu je dostopen od leta 2000. IATE pa je večjezična terminološka zbirka institucij EU (<<https://iate.europa.eu/>>). Gre za projekt vseh prevajalskih oddelkov v institucijah EU, ki je leta 2004

nastal po združitvi terminoloških baz posameznih institucij.

Poleg omenjenih terminoloških spletišč, portalov in zbirk na spletu najdemo tudi samostojne terminološke slovarje, kot sta npr. Islovar (<<http://www.islovar.org/islovar>>), EZS glosar (<<http://www.eglosar.si/>>) itd.

V okviru projekta Razvoj slovenščine v digitalnem okolju (<<https://www.cjvt.si/rdsd/>>) nastaja Slovenski terminološki portal, ki bo združil velik del obstoječih terminoloških virov in omogočil tudi mesto za nastajanje novih.

Razmerje med terminološkimi viri in splošnojezikovnimi viri

Ker se termini lahko pojavijo tudi v splošnih slovarjih, je prav, da osvetlimo tudi razliko med terminološkim slovarjem in splošnim slovarjem (SSKJ2, Slovenski pravopis 2001 itd.) (5).

Kot že omenjeno, terminološki slovarji vsebujejo terminologijo (praviloma) enega strokovnega področja. Čeprav obstaja več metodoloških pristopov, v slovenskem prostoru še vedno močno prevladujejo slovarji, izdelani na podlagi pojmovnega pristopa oz. vsaj z upoštevanjem pojmovnega sistema. Praviloma jih izdelujejo strokovnjaki sami ali pa strokovnjaki sodelujejo z jezikoslovci. Običajno je, da vsebujejo tujejezične ustreznike, pogosto tudi definicije in normativne podatke (tj. kateri termin je prednostni).

Splošni slovarji so za razliko od terminoloških slovarjev namenjeni najširšemu uporabniku. Tudi metodologija izdelave je drugačna, izdelujejo pa jih jezikoslovci. Pri slovarjih, kot sta recimo SSKJ2 ali aktualni eSSKJ, leksikografi sicer sodelujejo tudi s strokovnimi svetovalci, ki so strokovnjaki različnih področij, a ti ne pišejo osnovnih razlag.

Kot že omenjeno, se termin lahko pojavi tako v terminološkem slovarju kot tudi kot determinologizirani leksem v splošnem slovarju. Razlika je praviloma v tem, da je taka beseda v splošnem slovarju predsta-

vljena s stališča splošnega uporabnika, kar pomeni, da je razlaga manj natančna in razumljiva tudi za splošnega uporabnika, v terminološkem slovarju pa je termin obravnavan kot del poimenovalnega sistema stroke, kar pomeni, da je definicija načeloma usklajena z definicijami sorodnih pojmov, poleg tega pa je tudi bolj natančna. Primer za medicinski termin *granulom*:

- **granulom** 'zaradi vnetja nastalo zrnasto tkivo' (SSKJ2),
- **granulom** 'majhen, nodularen, slabo omejen agregat mononuklearnih vnetnih celic ali zbir modificiranih makrofagov, ki so podobni epiteljskim celicam, obkrožen z ozkim kolobarjem limfocitov ter redkejšimi celicami velikankami' (Slovenski medicinski slovar).

Tudi kadar strokovnjaki uporabljajo slovarske portale, ki združujejo slovarje različnih vrst, kot sta npr. Fran ali Termania, je za strokovno rabo smiselno pogledati v terminološki slovar. Prav tako je treba poudariti, da Slovenski pravopis iz leta 2001 ni terminološki vir in ga zato ni smiselno uporabljati v tem kontekstu. Pravopis daje normativne informacije, ki veljajo za splošni jezik, ne pa nujno tudi za terminologijo – v tem primeru govorimo o ožji terminološki normi. Oglejmo si primer s terminom *tumor*:

- **tumor** *novotvorba; oteklina, bula* (Slovenski pravopis iz leta 2001),
- **tumor** 1. 'oblasta oteklina, navadno zaradi vnetja (eden od petih klasičnih znakov) ali poškodbe' 2. 'nenormalna, atipična, nekontrolirana, navadno lokalna patološka rast tkiva' (Slovenski medicinski slovar).

Za strokovno sporazumevanje v medicini torej ne velja, da bi bilo treba termin *tumor* zamenjevati z *novotvorbo*, *oteklino* ali *bulo*.

NORMATIVNOST IN TERMINOLOŠKI DOGOVOR

Normativnost je ena od definicijskih lastnosti terminologije. Situacija, ko za isti pojem že

obstaja več poimenovanj, je pogosta, za njen nastanek pa je več vzrokov. Najpogostejši je verjetno neusklajeno nastajanje terminologije, kadar recimo dva strokovnjaka isti pojem (ki v slovenščini še ni poimenovan) poimenujeta različno. Vzrok za več poimenovanj je lahko tudi nestrinjanje posameznih strokovnjakov z že ustaljeno terminologijo ali pa nepoznavanje ustaljene terminologije. Slednje je bolj značilno za nestrokovnjake. Lahko se zgodi, da npr. novinar pripravlja prispevek s strokovno vsebino, pri čemer je treba uporabiti tudi kak termin. Če v časovni stiski prevaja novico iz angleščine, lahko nehote »prevede« tudi termin, ki sicer v slovenščini v terminologiji že obstaja. Podobno lahko recimo lektor v strokovnem besedilu termina ne prepozna in ga »popravi«.

Normativnost pri terminološkem delu razumemo kot usmerjanje rabe terminologije v stroki. Za določanje prednostnega izraza je najprej treba zbrati vsa obstoječa poimenovanja. Tista, ki se že uporabljajo, imenujemo sinonimi (10). Praviloma sinonimi v terminologiji nikoli niso enakovredni, ampak so nekateri primernejši od drugih.

Pogosto se normativnost ureja v okviru terminološkega dogovora. Ta je lahko eksplicitni, kar pomeni, da se dovolj velika in reprezentativna skupina strokovnjakov dogovori o tem, kateri termin bodo v strokovnih besedilih uporabljali prednostno. To se lahko zgodi recimo v okviru priprave terminološkega slovarja, pri standardizacijski dejavnosti ali za potrebe študijskega procesa. Terminološki dogovor pa je lahko tudi implicitni, kar pomeni, da se eden od terminov, ki označujejo isti pojem, na podlagi prevladujoče rabe v strokovnih besedilih sčasoma ustali.

Terminološka načela

Da bi lahko izbrali najustreznejši termin, potrebujemo merila za odločanje. Izbira prednostnega termina ni nikoli mehanična,

ampak se odločamo med več terminološkimi načeli (11). Glavna terminološka načela so ustaljenost, gospodarnost in jezikovno-sistemska ustreznost. V nekaterih primerih upoštevamo tudi jezikovnokulturni vidik.

Najpomembnejše terminološko načelo je načelo ustaljenosti, kar pomeni, da termina ne spreminjamo brez tehtnega razloga oz. da je najustreznejši termin tisti od več sinonimov, ki se v stroki najpogosteje uporablja. To načelo skrbi za stabilnost poimenovalnega sistema stroke. To ne pomeni, da sinonimija v terminologiji ne obstaja ali da raba sinonimov ni dopustna, vprašanje je le, koliko sinonimije terminologija prenese, da je še funkcionalna (10).

Pogosto se sklicujemo tudi na načelo gospodarnosti, ki daje prednost krajšim terminom. Pogosta težava so dolgi in opisni termini, ki se pogosto okrnijo v kratice. Dolgi in opisni termini so nepraktični za strokovno sporazumevanje, hkrati pa so zaradi svoje dolžine podvrženi variantnosti, ki bi lahko pripeljala do potencialnega komunikacijskega šuma. Preobilje kratic je za strokovno sporazumevanje prav tako lahko moteče, saj se pri kraticah (zlasti, če so zelo dolge) izgublja povezava s pojmom. Na to so v literaturi opozarjali zlasti v povezavi z medicino, kjer je jasno in nedvoumno sporočanje zelo pomembno, saj so v nasprotnem primeru lahko ogroženi bolniki ali zavedeni drugi znanstveniki, katerih raziskovanje temelji na ustreznem razumevanju znanstvenih besedil ali pa je odvisno od njega (12, 13).

Z jezikovne plati je pomembno načelo jezikovnosistemske ustreznosti, po katerem mora biti termin v skladu z normativnimi pravili jezika sploh. V našem primeru gre seveda za pravila slovenskega jezika. V to skupino sodi recimo pisanje skupaj ali narazen, zapis z malo ali veliko začetnico in podobno.

V nekaterih primerih je relevantno tudi načelo jezikovnokulturne ustreznosti, ki daje prednost terminom domačega izvora

(14). To načelo je pomembno zlasti v primerih, ko pojem v slovenščini poimenujemo prvič. Kadar se zgodi, da se poimenovanje tujega izvora za določen pojem ustali, ga je namreč zelo težko spremeniti. Vsekakor so tudi pri izvoru terminov med različnimi strokovnimi področji velike razlike. Ta tema bi v okviru medicinske terminologije zahtevala posebno analizo, v okviru pričujočega prispevka pa omenimo le, da strokovnjaki na področju medicinske terminologije niso naklonjeni menjavanju ustaljene terminologije tujega izvora s termini slovenskega izvora, zagovarjajo pa rabo že ustaljenih terminov slovenskega izvora (15).

TERMINOLOŠKO SVETOVANJE

Narava terminologije je taka, da nikoli ne bo mogoče sproti popisati vseh novih terminov, ki prihajajo v slovenščino (danes zlasti iz angleščine). Zato bodo terminološki viri pri najnovejših terminih vedno korak za razvojem stroke in posledično njeno terminologijo. Seveda so – zlasti aktualni – terminološki viri (za področje medicine Slovenski medicinski slovar) prvi vir za rešitev marsikatero terminološke dileme, kadar pa strokovnjaki odgovora na svoje terminološko vprašanje vendarle ne najdejo v obstoječih terminoloških virih, se lahko obrnejo na terminologe, ki v Terminološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU skrbijo za Terminološko svetovalnico.

Terminološka svetovalnica kot spletni servis na spletišču Terminologišče (<<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/terminologisce/svetovanje>>) deluje od leta 2013 in je za uporabnike brezplačna. Namenjena je zlasti strokovnjakom, seveda pa dobijo odgovor na svoje terminološko vprašanje tudi drugi uporabniki terminologije. Mnenja, ki jih pripravijo sodelavci Terminološke sekcije, so skupna, kar pomeni, da vsak terminološki problem razišče skupina terminologov, ki se potem uskladi tudi glede predlagane

rešitve. S tem se poskuša zmanjšati subjektivnost, ki se ji gotovo ne bi mogli izogniti, če bi bili odgovori avtorski. Sodelavci Terminološke sekcije pri pripravi odgovora sledijo dogovorjenemu protokolu, ki omogoči izdelavo strukturiranega mnenja. Pomembno je, da se vedno odločijo za eno rešitev, ki jo tudi argumentirajo – praviloma na podlagi terminoloških načel, ki smo jih predstavili v prejšnjem razdelku. Seveda so mogoče tudi drugačne rešitve, zato nasveti niso normativno zavezujoči in se lahko uporabnik sam odloči, če bo nasvet upošteval ali ne. Glede na to, da poteka komunikacija z uporabnikom po e-pošti, je mogoča tudi nadaljnja debata o najustreznejši rešitvi. Zelo pomembno je, da uporabnik napiše dovolj informacij o terminološkem problemu, pa tudi o samem pojmu. Le tako lahko terminologi pripravijo uporaben in strokovno verodostojen odgovor.

Ker si isto terminološko vprašanje lahko zastavijo tudi drugi strokovnjaki, terminologi odgovore po končanem postopku in komunikaciji z uporabnikom tudi objavijo (seveda v anonimizirani obliki) na spletišču Terminologišče. Tako se sproti gradi dragocena zbirka terminoloških težav uporabnikov, ki je lahko zanimiva tudi za raziskovalce. Po vprašanjih in odgovorih, objavljenih na Terminologišču, išče tudi portal Fran. Opozorimo še na to, da na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU deluje tudi Jezikovna svetovalnica (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/>), ki je namenjena splošnim jezikovnim vprašanjem (pravopisna vprašanja, etimologija itd.). Terminološka svetovalnica je torej specializirana za odgovarjanje na terminološka vprašanja, ki so praviloma povezana s poimenovanjem novega pojma ali izbiro najustrežnejšega sinonima med več že obstoječimi, jezikovna svetovalnica pa je pravi naslov za vsa druga jezikovna vprašanja.

Glede na nenehno rast števila terminoloških vprašanj se zdi, da je tak servis za uporabnike pomemben in potreben, seveda

pa bodo sodelujoči terminologi veseli tudi komentarjev in predlogov za izboljšave.

ZAKLJUČEK

Urejena in usklajena terminologija je pomembna za vsako strokovno področje, saj omogoča jasno in nedvoumno sporazumevanje. V prispevku smo želeli podati nekaj osnovnih informacij o terminologiji in terminološki vedi. Prav tako se nam je zdelo smiselno opozoriti na terminološka sple-

tišča, portale in druga mesta, kjer lahko uporabniki najdejo terminološke vire, ter na Terminološko svetovalnico, ki je namenjena reševanju terminoloških zadreg strokovnjakov.

Gotovo je najboljši pristop k urejeni in funkcionalni terminologiji sodelovanje področnih strokovnjakov, ki so primarni uporabniki terminologije, in jezikoslovcev, ki so specializirani za terminologijo.

LITERATURA

1. Fathi B. Experts and Specialised Lexicography: perspectives and needs. *Terminălia*. 2014; 9: 12–21.
2. Žagar Karer M, Fajfar T. Strokovnjaki in drugi uporabniki terminologije kot naslovniki terminoloških slovarjev. *Jezikosl Zap*. 2015; 21 (1): 23–35.
3. Meyer I, Mackintosh K. When terms move into our everyday lives: An overview of determinologization. *Terminology* 2000; 6 (1): 111–38.
4. Nová J. Terms embraced by the general public: How to cope with determinologization in the dictionary? In: Čibej J, eds. *Proceedings of the XVIII EURALEX International Congress: Lexicography in global contexts*. Ljubljana: Ljubljana University Press, Faculty of Arts; 2008. p. 387–98.
5. Žagar Karer M, Ledinek N. Med terminologijo in splošno leksiko: determinologizacija in z njo povezane slovaropisne ter uporabniške dileme. *Slovenski jezik/Slovene linguistic studies*. 2021; 13: 41–60.
6. Jemec Tomazin M, Žagar Karer M. Slovenska terminološka spletišča in njihove zasnove. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2020; 46 (2): 693–716.
7. Fajfar T, Žagar Karer M. Pojemovni pristop k izdelavi terminološkega slovarja. In: Smolej M, ed. *Slovnica in slovar – aktualni jezikovni opis (Obdobja 34)*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete; 2015. p. 209–16.
8. Perdih A. Portal Fran: od začetkov do danes. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 2020; 46 (2): 997–1018.
9. Romih M, Krek S. Termania – prosto dostopni spletni slovarski portal. In: Gros J, ed. *Zbornik Osme konference Jezikovne tehnologije*. Ljubljana; 2012. p. 163–7.
10. Žagar M, Fajfar T. Sinonimija v terminologiji: analiza normativnih odločitev v terminoloških slovarjih. *Slav Rev*. 2020; 68 (4): 491–507.
11. Žagar M. Upoštevanje terminoloških načel v terminografski praksi. *Slav Rev*. 2018; 66 (2): 235–49.
12. Kushlan J. A. Use and abuse of abbreviations in technical communication. *Journal of Child Neurology* 1995; 10 (1): 1–3.
13. Brumback R A., ABRV (or Abbrevobabble Revisited). *Journal of Child Neurology* 2009; 24 (12): 1477–9.
14. Fajfar T. Jezikovnokulturna ustreznost kot terminološko načelo. In: Piper P, Jovanović V, eds. *Slovenska terminologija danas*. Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti: Institut za srpski jezik SANU; 2017. p. 351–60.
15. Kališnik M. O medicinskem izrazju v slovenskih besedilih. In: Humar M, ed. *Slovensko naravoslovno-tehnično izrazje*. Ljubljana: Založba ZRC; 1998. p. 79–83.